

عنوان مقاله:

منظر فرهنگی اورامانات تخت؛ تاملی بر نقش طبیعت در شکل گیری و پایداری سکونتگاه های روستایی غرب ایران

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی عمران، معماری و شهرسازی ایران معاصر (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

حمیده ابرقویی فرد - کارشناس ارشد معماری منظر دانشگاه تهران،

پریچهر صابونچی - کارشناس ارشد معماری منظر دانشگاه تهران،

سینا ناصری - کارشناس ارشد معماری منظر دانشگاه تهران،

پوریا محمدی نصرآبادی - کارشناس ارشد معماری دانشگاه صنعتی شاهرود،

خلاصه مقاله:

روستاها به عنوان ساده ترین و قدیمی ترین سکونتگاه های بشری، همواره رابطه ای معنادار با طبیعت پیرامونی خود داشته اند. این رابطه در بسیاری موارد نظیر سکونتگاه های روستایی غرب ایران، در ابتدا در قالب پرستشگاه های آیینی در ارتباط با عناصر طبیعی مقدس نظیر کوه شکل گرفته و به مرور زمان در اثر هماهنگی بخش انسان ساخت و کالبدی روستا با بستر طبیعی اش یعنی کوه کیفیت خاصی از محیط با شناسه ها و قابلیت های کالبدی را ایجاد کرده است که به عنوان مناظر بومی منحصر بفرد شناخته شده اند. برهم نهی این دو رویکرد ذهنی (منظر آیینی) و عینی (منظر بومی)، موجب شکل گیری رابطه ای معنادار میان انسان و طبیعت پیرامونی شده است که به دلیل این تعامل ذهنی و سازگاری کالبدی می توانند در زمره مناظر فرهنگی نیز شمرده شوند. در چنین دیدگاهی، روستا به عنوان صحنه بروز رویدادها و آیین های کهن مرتبط با طبیعت و همچنین محل بازآفرینی جهان در قالب سکونتگاهی بومی، پایداری در طول زمان را درلوی مفهوم یکپارچه منظر فرهنگی در خود به همراه دارد. روستای اورامانات تخت به عنوان یکی از قدیمی ترین سکونتگاه های روستایی ایران، پایداری خود را در طول تاریخ وامدار رابطه ای دوسویه میان انسان و طبیعت در قالب منظر آیینی و منظر بومی می باشد که در کلیت مفهوم تعاملی منظر فرهنگی همواره یکدیگر را تقویت کرده و در طول زمان ثبات خود را حفظ کرده اند. این نوشتار با تکیه بر مفاهیم مناظر آیینی، بومی و فرهنگی در پی آن است که تاثیر بستر طبیعی و باورهای آیینی مرتبط با طبیعت را در شکل گیری و پایداری سکونتگاه های روستایی غرب ایران و به طور خاص روستای اورامانات تخت بررسی کرده و به بازشناسی لایه های متعدد موثر در پایداری و شکل گیری منظر فرهنگی این روستاها و لزوم حفاظت از آنها به عنوان میراث جهانی بشر بپردازد.

کلمات کلیدی:

منظر آیینی، منظر بومی، منظر فرهنگی، روستا، عناصر طبیعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/710253>

